

A Raiffeisen Bank Zrt.

**kockázatkezelésre vonatkozó
információk nyilvánosságra hozatala**

2008. évre vonatkozóan

**Raiffeisen
BANK**

Tartalomjegyzék

1	Bevezetés	3
2	Rövidítések jegyzéke.....	5
3	Kockázatkezelési elvek, módszerek (3.§).....	7
4	A szavatoló tőke összetétele (5§).....	11
5	Hitelintézeti tőkemegfelelés (6-7§).....	12
6	Sztenderd módszer (8§)	23
7	Belső minősítésen alapuló módszer (IRB) (9-11 §)	26
8	Hitelezésikockázat-mérséklés (12 §).....	39
9	Kereskedési könyv (13§)	41
10	A kereskedési könyvben nem szereplő részvények, pozíciók (14§)	44
11	Partnerkockázat (15/B§)	46
12	Működési kockázat (16§)	47
13	A Bank tőkemegfelelése.....	49

1. Bevezető

A Raiffeisen Bank Zrt. (továbbiakban Bank) a 234/2007. (IX. 4.), a hitelintézetek nyilvánosságra hozatali követelmények teljesítéséről szóló kormányrendelet alapján előírt követelményeknek jelen dokumentummal kíván megfelelni.

Jelent dokumentum a Bankra vonatkozó adatokat tartalmaz. A Raiffeisen Bankcsoportra vonatkozó nyilvánosságra hozatalra a Raiffeisen Bankcsoport konszolidált beszámoló elfogadását követően kerül sor.

A dokumentum felépítése megegyezik a kapcsolódó jogszabályéval (A főbb fejezetcímeknél megjelölésre kerültek a vonatkozó paragrafusok). Először bemutatja a Bank kockázatkezelési felépítését, elveit és céljait. Másodszer a szavatoló tőkéről és a tőke megfelelésről szóló információk következnek.

A hitelkockázatról szóló információk megbontásra kerültek a Bazel 2 Sztenderd módszertanának és a Belső minősítésen alapuló (IRB) módszertanának használata között. A Bank 2008. december 1-én a nem lakossági (non-retail) portfóliók esetében tért át az IRB módszertan használatára. Az IRB módszer bevezetésének ütemezése a „Belső minősítésen alapuló módszer” című rész elején található. Mivel a 2008. év jelentős részében a Bank az egész portfóliójára vonatkozóan sztenderd módszert használt a hitelkockázati tőkekövetelmény meghatározásához, a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének (továbbiakban Felügyelet) engedélye alapján az IRB módszertannal kapcsolatban csak bizonyos kvalitatív információkat és a hitelkockázati tőkekövetelmény értékét hozza nyilvánosságra. Ezt követően a hitelkockázat-mérés módja kerül bemutatásra.

Ezután következnek a piaci kockázatról és a működési kockázatról szóló információk.

Végül a Bank tőke megfelelési mutatója kerül nyilvánosságra hozatalra.

A kvalitatív mutatók a 2008. 12. 31-ei éves jelentés adatai alapján a magyar számviteli előírásoknak megfelelően lettek bemutatva.

Vonatkozó jogszabályok és előírások:

- 1996. évi CXII. Törvény a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról (Hpt.)
- 2000. évi C. Törvény a számvitelről (Szt.)
- 234/2007. (IX. 4.) Korm. Rendelet a hitelintézetek nyilvánosságra hozatali követelményének teljesítéséről
- 196/2007. (VII. 30.) Korm. Rendelet a hitelezési kockázat kezeléséről és tőkekövetelményéről
- 200/2007. (VII. 30.) Korm. Rendelet a működési kockázat kezeléséről és tőkekövetelményéről
- 381/2007. (XII. 23.) Korm. Rendelet a hitelintézet partnerkockázatának kezeléséről
- 244/2000. (XII. 24.) Korm. Rendelet a kereskedési könyvben nyilvántartott pozíciók, kockázatvállalások, a devizaárfolyam kockázat és nagykockázatok fedezetéhez szükséges tőkekövetelmény megállapításának szabályairól és a kereskedési könyv vezetésének részletes szabályairól
- 250/2000. (XII.24.) Korm. rendelet a hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól
- Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete, Validációs Kézikönyv, A belső minősítési rendszerek (IRB) és a működési kockázat fejlett módszereinek (AMA) bevezetéséről, jóváhagyásáról.

2. Rövidítések, fogalmak jegyzéke

Bank – Raiffeisen Bank Zrt.

Raiffeisen Bankcsoport –

Nemzetközi Raiffeisen Bankcsoport –

RZB – Raiffeisen Zentralbank Österreich AG

RI – Raiffeisen International Bank-Holding AG

IRB – belső minősítésen alapuló módszertan

Retail – lakossági

Non-retail – nem-lakossági

PSZÁF/Felügyelet – Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete

Going concern – a kockázatok fedezésére tartott tőkemennyiség meghatározásának alapvetően két különböző megközelítési módja lehetséges. A „**going concern**” szemlélet szerint a Bank szavatoló tőkéjének adott megbízhatósági szinten (ez csoport szinten 99%-ban lett rögzítve) fedeznie kell a mindennapi üzletmenet során fellépő nem várt veszteségeket úgy, hogy az ne okozzon fennakadást a Bank működésében, a bank tőke megfelelési mutatója pedig ne menjen 8% alá.

Liquidation perspective - megközelítés célja a betétesek és a hitelezők védelme olyan kis valószínűségű, extrém mértékű veszteségekkel szemben is, amire a bank teljes tőkéje fedezetet nyújthat.

GRC – Group Risk Committee, Csoportszintű Kockázatkezelési Bizottság

MRSC – Market Risk Sub Committee, Piaci Kockázatok Albizottság

ORC – Operational Risk Controlling, működési kockázat kontrolling

VaR – Value-at-Risk, kockázatotott érték

KKV – kis- és középvállalatok

SMB – Small and Medium Businesses, kis- és középvállalatok

CRM – Credit Risk Management, Hitelkockázati Főosztály

RRM – Retail Risk Management, Lakossági és KKV Kockázatkezelési Főosztály

IRD – Integrated Risk Analysis Department, Integrált Kockázatelemzési Főosztály

TRE – Treasury, Likviditáskezelési Főosztály

CRO – Chief Risk Officer

CFO – Chief Financial Officer

COL – Collateral Office, Biztosítékkezelési Főosztály

WOD - Workout Department, Követeléskezelési és Behajtási Főosztály

CLD – Collection Department, Behajtási Főosztály

ACD – Accounting, Számviteli Főosztály

CNT – Controlling, Kontrolling

MM – Management Meeting, Vezetőségi Ülés

EC – Executive Committee, Végrehajtó Tanács

CC – Credit Committee, Hitelbizottság

MC – Marketing Committee, Marketing bizottság

PLC – Problem Loan Committee, Problémás Hitelek Bizottsága

PC – Project Committee, Projekt Bizottság
RRM – Regular Retail Meeting, Lakossági Vezetői Bizottság
PC – Portfolio Committee, Portfólió Bizottság
OPD – Operations Department, Bankműveleti Főosztály
ICAAP – Internal Capital Adequacy Assesment Process, Tőke megfelelés belső értékelési folyamata
IFRS – International Financial Reporting Standards, Nemzetközi Pénzügyi Jelentési Szabványok
IAS – International Accounting Standards, Nemzetközi Számviteli Szabványok
Ügyfél-kategória –
Kitettségi osztály –
S&P – Standard and Poors's
Fermat – a Nemzetközi Raiffeisen Bankcsoport tőkekövetelmény számítására használt szoftvere
Overdraft – folyószámla hitel
RORAC – Return On Risk Adjusted Capital, kockázattal korigált tőkearányos hozam
RDB – Rating Database, rating adatbázis
IMF – International Monetary Found, Nemzetközi Valutaalap
IIF – Institute of International Finance, Nemzetközi Pénzügyi Intézet
EIU – Economist Intelligence Unit
EU – European Union, Európai Unió
Default - nemteljesítés
PD – Probability of Default, nemteljesítési valószínűség
Hpt - 1996. évi CXII. törvény a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról

3. Kockázatkezelési elvek, módszerek (3.§)

A Nemzetközi Raiffeisen Bankcsoport központilag határozta meg kockázatkezelési elveit és stratégiáit, melyeket az egyes leányvállalatok, így a Bank is implementáltak.

3.1 KOCKÁZATKEZELÉSI CÉLOK

1. A kockázatkezelésnek csoportszinten elő kell segítenie, hogy a Raiffeisen Bankcsoport kockázatvállalási képességét ne lépje túl, és hogy a tulajdonos informálva legyen a szükséges tőkemennyiségről. (Mind „going concern” és „liquidation perspective” szempontból)
2. A kockázatkezelésnek hozzá kell járulnia a források hatékony allokálásához és ezen keresztül a kockázattal arányos eredmény növeléséhez.
3. A kockázatkezelésnek segítenie kell a megcélzott kockázati profil fenntartását.

3.2 KOCKÁZATKEZELÉSI ALAPELVEK

Az egységes és prudens kockázatkezelés fontos feltétele a közös kockázatkezelési alapelvek rögzítése, melyek segítik a kockázatkezelési célok elérését. A Bank vezetése ennek érdekében 10 kockázatkezelési alapelvet határozott meg, melyek a következők:

1. Kockázattudatosság

A Bank célja a banki működés során felmerülő kockázatokat szem előtt tartó vállalati kultúra kialakítása, különös tekintettel a transzparens információközlésre és a szofisztikált kockázatkezelési eszközök használatára vonatkozóan.

2. Prudens kockázatvállalás

A Bank számára fontos a prudens megközelítés a kockázatvállalással, illetve az előre meghatározott kockázatarányos hozamelvárásokkal kapcsolatban.

3. Kockázatkezelés

Bankunk korszerű kockázatkezelési és kontrolling technikákat alkalmaz figyelembe véve az egyes kockázattípusok jelentőségét.

---

¹ **Going Concern/Liquidation Perspective:** A kockázatok fedezésére tartott tőkemennyiség meghatározásának alapvetően két különböző megközelítési módja lehetséges. A „going concern” szemlélet szerint a Bank szavatoló tőkéjének adott megbízhatósági szinten (ez csoport szinten 99%-ban lett rögzítve) fedeznie kell a mindennapi üzletmenet során fellépő nem várt veszteségeket úgy, hogy az ne okozzon fennakadást a Bank működésében, a bank tőkemegfelelési mutatója pedig ne menjen 8% alá. A „liquidation perspective” megközelítés célja a betétesek és a hitelezők védelme olyan kis valószínűségű, extrém mértékű veszteségekkel szemben is, amire a bank teljes tőkéje fedezetet nyújthat.

4. Szabályozói követelmények

A Bank megfelel minden, a kockázatkezeléssel kapcsolatos szabályozói előírásnak

5. Kockázatok kategorizálása

A Raiffeisen Bankcsoport szinten kezelt legfőbb kockázattípusok a hitel-, piaci, működési és likviditási kockázat. Különös figyelmet kell fordítani a kockázatok koncentrációjára.

6. Egységes módszerek alkalmazása

Homogén kockázatmérési és limit-meghatározási módszereket alkalmaz a Bank annak érdekében, hogy maga a kockázatkezelés is konzisztens és koherens legyen.

7. Konzisztens értékelés

A Bank az előzetes és az utólagos kockázatértékelést is konzisztensen végzi.

8. Független kontroll

A Bankban a kockázatkezelési funkciók teljes mértékben függetlenek az üzleti területektől.

9. Rendszeres felülvizsgálat

A Bank rendszeresen felülvizsgálja kockázatkezelési stratégiáját. Ez a felülvizsgálat jellemzően egybeesik az éves tervezéssel, és a tervezés eredményein alapul.

10. Termékfejlesztés

A termékfejlesztési folyamat fontos részét képezi az új termékek kockázatainak elemzése.

A Bank ezeket az elveket csoportszinten is követi.

3.3 A KOCKÁZATKEZELÉS STRATÉGIAI CÉLJAI

A megvalósítandó integrált kockázatkezelés célja az, hogy a Bank egészének kockázati kitétsége valamennyi fontos kockázati típus vonatkozásában (piaci-, hitel-, működési-kockázatok) mindenkor megállapítható legyen. Álljanak rendelkezésre azok a szükséges információk, amelyek a Bank egészére vonatkozó lehetséges hatást megmutatják, valamint az, hogy a Bank egészének integrált kockázati kitétsége aktívan meghatározható, korszerű módszerekkel portfólió-szemléletben is mérhető és kezelhető legyen. A csoportszintű integrált kockázatazonosítás, mérés és kezelés megvalósításának szervezeti leképeződése a Csoportszintű Kockázatkezelési Bizottság, a Group Risk Committee (GRC).

A jogszabályi limitfigyelés mellett a Bank VaR² (kockázatosított érték) alapú limitrendszer is működtet, amely hatékony kockázatkezelést és tőkeallokációt biztosít. A tőkeallokáció alapját a

---

² VaR : azt mutatja meg, hogy adott biztonsági szint mellett változatlan üzletmenetet feltételezve adott tartási periódus alatt maximum mennyit veszíthet a portfólió a piaci értékéből.

kockázattal korrigált teljesítmény-mutatók különböző alportfoliók (kockázati típusok, termékek, ügyfelek) szerinti kimutatása jelenti.

3.4 A KOCKÁZATKEZELÉS SZERVEZETI EGYSÉGEI, FUNKCIÓI, JELENTÉSI RENDSZEREI

A Bankban az üzleti területektől teljesen elkülönített, független kockázatkezelés működik. Az egyedi hitelkockázat elemzés, minősítés, bírálat és monitoring a Hitelkockázati Főosztály (CRM), valamint a Lakossági és KKV kockázatkezelési főosztály (RRM) feladata.

A portfóliószintű hitelkockázat mérés, ill. a piaci (kamat, árfolyam, likviditási) és működési kockázatok elemzése az Integrált Kockázatelemzési Főosztály (IRD) (a lakossági és mikrovállalkozási (retail) hitelkockázatok tekintetében részben az RRM) feladata.

A portfólió-szemléletű hitelkockázati megközelítés (A portfólió szintű hitelkockázat mérése és kezelése az Integrált Kockázatelemzési Főosztály hitelkockázati kontrol csoportjai végzik) természetesen az egyedi minősítések eredményeire épít, illetve vissza is hat az egyedi kockázatkezelésre, ezért a három kockázatkezelési terület szoros szakmai együttműködésben dolgozik.

A Bank Likviditáskezelési (Treasury) Főosztályának kockázat kontrolling tevékenységét és a Bankban megfigyelhető piaci kockázatok elemzését az Integrált Kockázatelemzési Főosztály piaci kockázat kontroller munkatársai látják el.

A működési kockázatok azonosításában és kezelésében van fontos szerepük a szakterületi működési kockázatkezelőknek; a módszertani, koordinációs, riportkészítési és kockázat-priorizálási feladatok ellátása az IRD főosztály részét képező működési kockázat kontrolling csoport feladata.

A kockázatkezelést Management szinten az üzleti területektől független, kockázatkezelésért felelős vezérigazgató-helyettes, a CRO (Chief Risk Officer)/CFO irányítja. A CRO alá tartozik még a kockázatkezeléshez szorosan kapcsolódó Biztosítékkezelési Főosztály (COL), valamint a Követeléskezelési és Behajtási Főosztály (WOD), Behajtási Főosztály (CLD), továbbá a Kontrolling (CNT) és Számviteli (ACD) Főosztályok.

A kockázatkezelés döntéshozói és beszámolóí fóruma a Csoportszintű Kockázatkezelési Bizottság (GRC) és annak albizottságai. A GRC-n kívül az alábbi másodlagos döntéshozó szervei vesznek részt a kockázatok kezelésében:

- Vezetőségi ülés (Management Meeting)
- Végrehajtó tanács (Executive Committee)
- Hitelbizottság (Credit Committee)
- Marketing bizottság (Marketing Committee)
- Problémás hitelek bizottsága (Problem Loan Committee)
- Projekt bizottság (Project Committee)

- Lakossági Vezetői Bizottság (Regular Retail Meeting)
- Portfólió Bizottság (Portfolio Committee)

3.5 HITELKOCKÁZATI FEDEZETEK ALKALMAZÁSÁRÓL

A hitelkockázati fedezetek bevonásának fő célja a hitelkockázatok mérséklése. A Bank kockázatkezelési célból bármilyen biztosítékot befogad, ám ezek hitelbiztosítéki értékelése során fedezettípustól és egyéb paraméterektől függő súlyozásokat alkalmaz, melyek kifejezik az adott biztosítéknak egy esetleges kényszerértékesítés során elérhető értékét – óvatosság elvén történő becslések alapján. A súlyozott érték bizonyos esetekben akár nulla is lehet, ilyenkor tőkekövetelmény csökkentő hatása nem számszerűsíthető, kockázatmérséklő hatása azonban lehet.

A hitelezéshez szükséges biztosítékokat a termékutasítások, ill. egyedi esetekben az üzleti területektől független kockázatkezelési főosztályok írják elő.

Az előírt biztosítékok meglétét folyósítás előtt lakossági hiteleknél a Hitelcentrum, nem-lakossági hiteleknél a Bankműveleti Főosztály ellenőrzi. A hitelnyújtás utáni ellenőrzés a Biztosítékkezelési Főosztály feladata.

A kockázatkezelés és a tőkekövetelmény-számítás céljára a Bank eltérő súlyokat alkalmaz, mert a kockázatkezelési súlyok önmagukban kifejezik a kényszerértékesítés nehézségeit, míg a tőkekövetelmény-számítás törvényi algoritmusá beépített súlyokat alkalmaz.

4. A szavatoló tőke összetétele (5§)

A táblázat a Bank szavatoló tőkéjére vonatkozó adatokat tartalmazza.

Megnevezés	Összeg (millió Forint)
SZAVATOLÓ TŐKE	179 782
ALAPVETŐ TŐKE	138 536
ALAPVETŐ TŐKE Pozitív összetevői	150 671
Jegyzett tőke	45 129
Lekötött tartalék alapvető tőkeként figyelembe vehető része	500
Általános tartalék	16 061
Eredménytartalék	62 436
Könyvvizsgáló által hitelesített mérleg szerinti eredmény	8 622
ÁLTALÁNOS KOCKÁZATI CÉLTARTALÉK adótartalommal csökkentett értéke	17 923
ALAPVETŐ TŐKE Negatív összetevői	-12 135
(-) Immateriális javak	-12 135
(-) Alapvető kölcsöntőke limit feletti része	0
(-) Egyéb levonások	0
(-) Kockázati céltartalék és az értékvesztés hiánya (általános kockázati céltartalék nélkül)	0
(-) Kereskedési könyvi, kevésbé likvid tételek értékelési korrekciója miatti veszteségek	0
JÁRULÉKOS TŐKE	45 364
JÁRULÉKOS TŐKE Pozitív összetevői	45 364
Értékelési tartalékok	90
Lejárattal rendelkező alárendelt kölcsöntőke számviteli értéke	45 274
JÁRULÉKOS TŐKE Negatív összetevői	0
(-) Lejárattal rendelkező alárendelt kölcsöntőke és osztalék-elsőbbbségi, a nyereséges évben az elmúlt év(ek) elmaradt hozamkifizetésére feljogosító, jegyzett és befizetett részvények összegének limit feletti része	0
(-) JÁRULÉKOS TŐKE LIMIT FELETTI RÉSZE	0
(-) LEVONÁSOK AZ ALAPVETŐ TŐKÉBŐL ÉS A JÁRULÉKOS TŐKÉBŐL	-4 118
Ebből: (-) Levonások az alapvető tőkéből	-2 217
(-) Levonás az alapvető tőkéből az 50-50 %-os arányú levonás miatt	-1901
(-) Levonás alapvető tőkéből járulékos tőke hiánya miatt	
(-) Levonás limittúllépés miatt	-316
Ebből: (-) Levonások a járulékos tőkéből	-1 901
(-) Levonás járulékos tőkéből az 50-50 % arányú tételek miatt	-1 901
(-) Levonás limittúllépés miatt	
(-) PIBv-ben lévő többbefektetések korlátozása miatt (Hpt. 5 melléklet 14 a))	-708
(-) IRB szerinti értékvesztés és céltartalék hiány, valamint IRB részesedések várható vesztesége (Hpt. 5. melléklet 14 c))	-3 094
(-) Befektetési korlátozások miatti limittúllépések összege (Hpt. 5 melléklet 16 a))	-316
(-) Hitelintézet egy vállalkozásban lévő befektetésének a vállalkozás jegyzett tőkéjének 51%-át meghaladó része	-316
PIACI KOCKÁZATOK FEDEZÉSÉRE FELHASZNÁLHATÓ ÖSSZES KIEGÉSZÍTŐ TŐKE	0

5. Hitelintézeti tőkemegfelelés (6-7§)

5.1 A BELSŐ TÖKEMEGFELELÉS ÉRTÉKELÉSI FOLYAMATAIRA VONATKOZÓ ELVEK ÉS STRATÉGIÁK

A Bank üzleti tevékenységének, a főbb fejlesztési, bővülési irányok, fókuszpontok kialakítása szempontjából alapvető fontosságú az éves rendszerességű üzleti tervezés. Ez a jövőbe mutató, stratégiai szemléletű tevékenység kiindulópontot jelent az üzletágak működése számára, melynek legfontosabb megnyilvánulása az üzletági volumenek, illetve profitok, valamint üzletági teljesítmény meghatározása. Végző soron a tulajdonosi, valamint Management elvárások ezekben az objektív mérőszámokban kerülnek leképezésre.

A pénzügyi kockázatok a banki működés szerves részét képezik, melyek a jövőben valószínűsíthetően (de nem biztosan) bekövetkező veszteségekkel vannak összefüggésben. Ezek az események komoly kihatással rendelkeznek, valamint bizonytalanságot jelentenek a jövőbeli banki profit, valamint tőkehelyzet tekintetében. Ebből kifolyólag a kockázatokkal kapcsolatos vizsgálatok az üzleti tervezés elválaszthatatlan részét képezik. Ezt a célt szolgálja a tőke és portfólió kockázati stratégia kidolgozása, ami alapvetően az alábbi kérdéskörökre tartalmaz iránymutatást:

- a bank szempontjából lényeges kockázattípusok azonosítása
- az alkalmazott kockázatmérési, értékelési módszerek
- a bank által vállalt kockázati szint (kockázati étvágy) meghatározása
- a kockázatok fedezésére szükséges tőke biztosítása

A tőke és portfólió kockázati stratégia alapvető célja tehát, hogy kockázatkezelési szempontból támogassa a Bank és a Raiffeisen Bankcsoport mindenkorai üzleti stratégiáját. Ennek egyik eszköze az üzleti terveknek megfelelő kockázatok fedezéséhez szükséges tőke tervezése, valamint biztosítása. Az üzleti tervek alapján megadható a várható üzleti aktivitás növekedés mértéke, fontos azonban az üzleti tevékenységhez kapcsolódó kockázatok meghatározása is. A magasabb kockázati szint ugyanis visszahat az üzleti tervekre is. Ez egyfelől a veszteségek növekedésén, másfelől a banki portfólió tőkeigényén keresztül befolyásolja a profit tervek, valamint teljesítmény elvárások megvalósulását. Ehhez kapcsolódóan egy másik nagyon fontos szempont, hogy az üzleti tervekhez kapcsolódó tőkeigényt a banknak folyamatosan biztosítania szükséges a prudens működés, valamint a felügyeleti elvárások teljesítése érdekében.

A fentiekén túlmenően a Bazel 2 szerinti szabályrendszer is elvárja, hogy a bankok a kockázati kilátásokat az üzleti tervekkel összhangban elemezzék, értékeljék és kezeljék (ICAAP). Előírás továbbá az is, hogy a bank megfelelő tőkeellátottsága is folyamatosan biztosítva legyen. Ennek biztosítása érdekében a Bank minden hónapban kiszámolja belső tőkemegfelelését, és arról tájékoztatja a Felügyelet is.

5.2 KOCKÁZATI KATEGÓRIÁK TŐKEKÖVETELMÉNYE, KITETTSÉGI OSZTÁLYONKÉNTI BONTÁSBAN

Kitettségi osztály	Tőkekövetelmény (Millió forint)	Arány
Központi kormány és központi bank	2	0,0%
Regionális kormány és helyi önkormányzatok	12 447	9,0%
Közszektorbeli intézmények	1 594	1,2%
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	5 035	3,6%
Vállalkozások	83 185	60,3%
Lakosság	17 450	12,6%
Ingatlannal fedezett kitettségek	10 379	7,5%
Késedelmes tételek	4 103	3,0%
Kollektív befektetési értékpapírok	317	0,2%
Egyéb tételek	3 324	2,4%
Egyéb tételek, Ebből: Kiemelten kockázatos	160	0,1%
Összesen	137 996	100,0%

5.3 A KÉSEDELEM ÉS HITELMINŐSÉG-ROMLÁS BELSŐ SZABÁLYZATOKBAN VALÓ MEGKÖZELÍTÉSE

A banki szabályok alapján hitelminőség romlás következik be, ha a non-retail szegmensbe tartozó ügyfél valószínűsíthetően nem fogja hitelkötelezettségét teljesíteni a Bank vagy bármely Nemzetközi Raiffeisen Bankcsoport tagja felé. Ennek indikátorai a „default indikátorok alkalmazása” című részben kerülnek bemutatásra.

A Bank non-retail ügyfélkörbe tartozó ügyfelek esetében a késedelem fogalmát az alábbiak mentén definiálja.

Késedelmesnek tekintendő az ügyfél, ha valamely, Bankkal szemben vállalt kötelezettségének teljesítésével kapcsolatban 90 napon túli, lényeges összegű hiteltörlesztési késedelembe esett.

90 napon túli késedelemnek minősül, ha az ügyfél lejárt és meg nem fizetett tartozása 90 egymás utáni naptári napon át megszakítás nélkül nap mint nap nagyobb a meghatározott materialitási küszöbnél. A materialitási küszöb az alábbi két érték közül a nagyobb:

- 250 EUR forint ellenértéke (jelenleg 70 ezer forint) vagy
- a kintlévőség 2,5%-a.

5.4 ÉRTÉKVESZTÉSEK ELSZÁMOLÁSA ÉS VISSZAÍRÁSA, A CÉLTARTALÉKOK KÉPZÉSE ÉS FELHASZNÁLÁSA SORÁN ALKALMAZOTT MÓDSZEREK ÉS ELVEK

Az értékvesztés, céltartalék elszámolásával a Bank a partnerkockázatokból származó lehetséges és várható hitelezési veszteségeit képezi le a veszteség felmerülésének időpontját megelőzően, a 250/2000. kormányrendelet, az IFRS (különösen az IAS 32, 36, 37 és 39-es pontok) szabályai, az RZB Group Accounting Manual, valamint az Nemzetközi Raiffeisen Bankcsoport Értékvesztés- céltartalék képzés módszertani és folyamati direktívája alapján.

A Bank eltérő értékvesztés, céltartalék képzési módszertant alkalmaz a kitétségi osztályok bizonyos csoportjaira, és azon belül a veszteség azonosíthatóságának függvényében megkülönbözteti az egyedi illetve a portfólió alapú értékvesztés-, céltartalék képzést.

Az értékvesztés, céltartalék mértékének meghatározására és számviteli elszámolására havi gyakorisággal kerül sor.

I. A non-retail kitétségi osztályok tartalékképzési módszerei

Egyedi tartalékolás

Egyedi értékvesztés, céltartalék képzés történik

- a hitelminőség romlást szenvedett kitétségek esetében (szegmenstől függetlenül),
- a központi kormány vagy központi bank,
- regionális kormány és helyi önkormányzat,
- közszektorbeli intézmény,
- multilaterális fejlesztési bank,
- a hitelintézettel és befektetési vállalkozással szembeni és előbbieik érdekeltségi körébe tartozó kitétségek esetén.

Az egyedi tartalékolás során a Bank ügyfél szinten határozza meg a (mérlegen belüli és mérlegen kívüli) kitétségein keletkező várható veszteségeit a veszteség mértékét befolyásoló tényezők egyidejű, egyedi szakértői értékelésével. A várható veszteség – mint a tartalék szükségességének és alapjának – meghatározásakor kizárólag azokból az információkból indul ki, amelyek a tartalékképzés (mint értékelés) időpontjában már fennállnak. A szükséges tartalék meghatározásakor az ügyféllel szembeni teljes tőke kitétséget kell viszonyítani a kitétségből várhatóan még megtérülő összeghez. Amennyiben a várhatóan megtérülő összeg a kitétség értéke alatt marad, a különbözet összegében tartalék képzését teszi szükségessé.

Portfólió szintű tartalékképzés

Portfólió szintű értékvesztés, céltartalék képzés történik:

- Kis és Középvállalatok (KKV)
- Non-retail portfólióban kezelt magánszemély és mikro ügyfélkör.

A Bank a fent nem említett non-retail kitétségi osztályok, illetve a hitelminőség romlással nem érintett kitétségek tekintetében az állományi szintű – portfólió alapú – értékvesztés és céltartalék képzési módszertant alkalmazza.

A szükséges értékvesztés, céltartalék mértékének meghatározásakor a Bank a következő tényezőket veszi figyelembe:

- nem-teljesítési valószínűség (ügyfélminősítés),
- rendelkezésre álló fedezetek,
- fedezetlen kitétségből való megtérülés várható aránya,
- késedelmek.

II. A retail ügyfélkörben működtetett tartalékolási módszerekről

Egyedi tartalékolás

A veszteségre utaló múltbeli objektív bizonyíték megléte (pl. 180 napon túli késedelemmel rendelkező ügyletek, korai veszteség – pl. csalás, csőd, felszámolás –, kényszerű átstrukturálás) esetén a Bank egyedileg határozza meg a szükséges értékvesztés, céltartalék mértékét. A retail kitétségek esetében az egyedi tartalékképzés során egységesen 100% értékvesztést, céltartalékot kell képezni az ügyletekre, kivéve ha ingatlan vagy visszabirtokolt gép/gépjármű a fedezet, ezen fedezetek biztosítéki értéke levonható a tartalék alapjából.

Portfólió szintű tartalékképzés

Az egyedi tartalékképzés alá nem tartozó retail kitétségek esetén a Bank portfólióalapon határozza meg az értékvesztést, céltartalékot. Ezek tipikusan nagy ügyletszámú, homogén hitelezési kockázatú portfóliók, melyekre előrejelzési modellek segítségével állapítjuk meg az értékvesztés, céltartalék értékét. A modell a szükséges értékvesztés, céltartalék mértékének meghatározásakor a következő tényezőket veszi figyelembe:

- terméktípus,
- késedelmes napok száma
- fedezettség.

5.5 SZÁMVITELI BESZÁMÍTÁSOK UTÁNI KITETTSÉG ÉRTÉKEK HITELEZÉSIKOCKÁZAT-MÉRSÉKLÉS FIGYELEMBE VÉTELE ELŐTTI ÖSSZEGE

Kitettségi osztály	Kitettség (Millió forint)	Arány
Központi kormány és központi bank	190 973	6%
Regionális kormány és helyi önkormányzatok	179 681	6%
Közszektorbeli intézmények	23 716	1%
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	215 199	7%
Vállalkozások	1 786 261	56%
Lakosság	320 964	10%
Ingatlannal fedezett kitettségek	367 455	12%
Késedelmes tételek	47 145	1%
Kollektív befektetési értékpapírok	3 968	0%
Egyéb tételek	54 087	2%
Egyéb tételek, Ebből: Kiemelten kockázatos	1 585	0%
Összesen	3 191 034	100%

5.6 KITETTSÉGEK ÁTLAGOS ÉRTÉKE KITETTSÉGI OSZTÁLYONKÉNTI BONTÁSBAN

Kitettségi osztály	Átlagos Kitettség (Millió forint/ügylet)
Központi kormány és központi bank	7 345
Regionális kormány és helyi önkormányzatok	243
Közszektorbeli intézmények	66
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	85
Vállalkozások	59
Lakosság	1
Ingatlannal fedezett kitettségek	6
Késedelmes tételek	2
Kollektív befektetési értékpapírok	61
Egyéb tételek	376
Egyéb tételek, Ebből: Kiemelten kockázatos	66

5.7 KITETTSÉGEK FÖLDRAJZI MEGOSZLÁSA KITETTSÉGI OSZTÁLYONKÉNT

Kitettség (Millió forint)	Kiettségi osztály											
	Központi kormány és központi bank	Regionális kormány és helyi önkormányzatok	Közszektorbeli intézmények	Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	Vállalkozások	Lakosság	Ingatlanmal fedezett kiettségek	Késedelmes tételek	Kollektív befektetési értékpapírok	Egyéb tételek	Egyéb tételek, Ebből: Kiemelten kockázatos	Összesen
Egyesült Arab Emírátsok						1						1
Afganisztán							45	2				47
Örményország						1	17					18
Argentína						1						1
Ausztria				45 361	7 651	1 923	42	17	1			54 995
Ausztrália				26		21						47
Bosznia-Hercegovina						3						3
Belgium				2 775						12		2 787
Bulgária					220	8	86					314
Bahrein				244								244
Brazília						1						1
Bahama-szigetek					97							97
Kanada				26		47						73
Svájc				1 663	653	99	26	388				2 829
Kína					85	48	460					593
Kuba						1						1
Ciprus					7 909		25					7 934
Csehország				1 126	496	1	14					1 637
Németország				16 803	3 352	119	291	12				20 577
Dánia				1 400	979	9						2 388
Algéria						1						1
Egyiptom							10					10
Egyéb					11 822							11 822
Spanyolország				3		13	27					43
Finnország				179		1	24					204
Franciaország				11 865	9 568	110	81	1				21 625
Nagy-Britannia				60 912	19 432	117	40	1				80 502
Grúzia						13	8					21
Görögország							12					12
Horvátország				274	596	87	48	2				1 007
Magyarország	190 974	179 681	23 722	59 748	1 684 766	322 629	364 353	80 063	3 967	54 592		2 964 495
Írország						131						131
Izrael						60	16					76

Kitettség (Millió forint)	Kitettségi osztály											
Ország	Központi kormány és központi bank	Regionális kormány és helyi önkormányzatok	Közszektorbeli intézmények	Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	Vállalkozások	Lakosság	Ingatlanai fedezett kitettségek	Késedelmes tételek	Kollektív befektetési értékpapírok	Egyéb tételek	Egyéb tételek, Ebből: Kiemelten kockázatos	Összesen
Irak							11					11
Irán						13	109					122
Olaszország				88	89	33	17	758				985
Jordánia						5						5
Japán				1 110	65	1						1 176
Saint Kitts és Nevis					572							572
Kazahsztán						3						3
Luxemburg				3 178	4 130							7 308
Líbia						1						1
Marokkó				67								67
Montenegro							4					4
Mongólia						22	17					39
Nigéria						2						2
Hollandia				54	6 440	3	64					6 561
Norvégia				1 017		3						1 020
Panama					17 513							17 513
Lengyelország				557	1 136	23	26	1				1 743
Portugália				52		3						55
Románia				326	2 826	937	1 800	13				5 902
Szerbia					154	321	96	2				573
Oroszország				81	10	113	29					233
Szauúd-Arábia				243								243
Seychelle-szigetek											1 586	1 586
Szudán						1						1
Svédország				1 164	10 406	2	42					11 614
Szlovénia							20					20
Szlovákia				32	221	107	145	3				508
Szíria						5	79					84
Togo						1						1
Tunézia							9					9
Törökország				136	520	4	66					726
Ukrajna						80	269	5				354
Egyesült Államok				4 696	191	76	154					5 117
Vietnam						1	51					52
Összesen	190 974	179 681	23 722	215 206	1 791 899	327 205	368 633	81 268	3 968	54 604	1 586	3 238 746

5.8 KITETTSÉGEK ÜGYFÉL-KATEGÓRIÁNKÉNTI MEGOSZLÁSA KITETTSÉGI OSZTÁLYONKÉNT

A Bank belső, vezetői tájékoztatásra és tervezésre Bázis 2 Sztenderd módszertanában meghatározott kitettségi osztályoktól eltérő, saját ügyfél-kategória meghatározásokat használ. Ugyanakkor ezek az ügyfél-kategóriák megfeleltethetők egy vagy több kitettségi osztálynak. Az alábbi táblázat bemutatja, a hitelkockázati kitettségek értékét kitettségi osztályonkénti és ügyfél-kategóriánkénti bontásban.

Kitettség (Millió forint)	Ügyfélkategória										
	Vállalkozások	Vállalkozásokból speciális hitelezési kitettségek	Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	Kollektív befektetési értékpapírok	Regionális kormány és helyi önkormányzatok	Egyéb tartós mentesség alá eső tételek	Lakosság	Kis- és közép vállalkozások	Regionális kormány és helyi önkormányzatok	Egyéb eszközök	Összesen
Központi kormány és központi bank									190 974		190 974
Regionális kormány és helyi önkormányzatok					179 681						179 681
Közszektorbeli intézmények					22 634				1 088		23 722
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások			215 206								215 206
Vállalkozások	1 293 252	90 381	262 564	30 855		18 780		84 095		11 972	1 791 899
Lakosság							327 205				327 205
Ingatlannal fedezett kitettségek	5 398	638	1 813		67	30	355 042	5 330		315	368 633
Késedelmes tételek	43 617	307	799		1 111	38	28 411	6 652		333	81 268
Kollektív befektetési értékpapírok			292	3 676							3 968
Egyéb tételek	798		1 133					4		52 669	54 604
Egyéb tételek, Ebből: Kiemelten kockázatos	1 354							232			1 586
Összesen	1 344 419	91 326	481 807	34 531	203 493	18 848	710 658	96 313	192 062	65 289	3 238 746

5.9 KITETTSÉGEK HÁTRALEVŐ FUTAMIDŐ SZERINTI MEGOSZLÁSA

Kitettség (Millió forint)	Hátralévő futamidő (év)				
	0-1	1-5	5-	Lejárat nélküli	Összesen
Központi kormány és központi bank	51 338	93 543	2 893	43 199	190 973
Regionális kormány és helyi önkormányzatok	24 418	25 223	122 360	7 681	179 682
Közszektorbeli intézmények	6 254	9 588	7 274	606	23 722
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	109 555	69 440	24 769	11 443	215 207
Vállalkozások	787 640	579 455	253 215	171 587	1 791 897
Lakosság	69 763	48 214	195 997	13 232	327 206
Ingatlanon fedezett kitétségek	8 316	12 282	345 782	2 253	368 633
Késedelmes tételek	9 593	5 729	13 616	52 330	81 268
Kollektív befektetési értékpapírok			3 968		3 968
Egyéb tételek	1 098	1 033	3 364	49 109	54 604
Egyéb tételek, Ebből: Kiemelten kockázatos	299	1 287			1 586
Összesen	1 068 274	845 794	973 238	351 440	3 238 746

A lejárat nélküli kitétségek oszlopban számlák, részesedések és egyéb eszközök szerepelnek.

5.10 ÜGYFÉL-KATEGÓRIÁNKÉNTI MEGOSZLÁSBAN A KÉSEDELMES TÉTELEK ÉS A HITELMINŐSÉGRŐMLÁST SZENVEDETT KITETTSÉGEK

Ügyfélkategória	Kitettség (Millió forint)	Arány
Egyéb eszközök	333	0%
Vállalkozások	43 617	54%
Vállalkozásokból speciális hitelezési kitétségek	307	0%
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	799	1%
Regionális kormány és helyi önkormányzatok	1 111	1%
Egyéb tartós mentesség alá eső tételek	38	0%
Kis- és középvállalkozások	6 652	8%
Lakosság	28 411	35%
Összesen	81 268	100%

5.11 CÉLTARTALÉK VÁLTOZÁSA ÜGYFÉL-KATEGÓRIÁNKÉNT

Millió Forint

Ügyfélkategória	Eredményhatás		Záró tartalék	
	Céltartalék	Értékvesztés	Céltartalék	Értékvesztés
Vállalkozások	-305	13 440	1 225	26 412
Vállalkozások speciális hitelezési kitétségek	-4	-58	0	143
Kis- és közép vállalkozások	48	1 686	127	2 962
Regionális kormány és helyi önkormányzatok	0	156	0	459
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	14	837	14	1 077
Központi kormány és központi bank	0	0	0	0
Egyéb eszközök	0	20	0	31
Lakosság	0	6 643	266	16 157
Összesen	-248	22 723	1 632	47 243

5.12 A HITELMINŐSÉG-ROMLÁST SZENVEDETT ÉS KÉSEDELMES KITÉTSÉGEK - FÖLDRAJZI MEGOSZLÁS SZERINTI BONTÁSBAN

A következő táblázat az elszámolt értékvesztésekkel, illetve képzett céltartalékokkal csökkentve tartalmazza a kitétségeket:

Ország	Kitétség (Millió forint)
Afganisztán	1
Ausztria	17
Csehország	37
Németország	11
Nagy-Britannia	1
Horvátország	1
Magyarország	46 468
Olaszország	756
Románia	5
Szerbia	1
Szlovákia	2
Ukrajna	1
Összesen	47 301

5.13 AZON KITETTSÉGEKKEL KAPCSOLATOSAN, AMELYEK ESETÉBEN HITELMINŐSÉG-ROMLÁS KÖVETKEZETT BE, AZ ELSZÁMOLT ÉRTÉKVESZTÉSRE ÉS A KÉPZETT CÉLTARTALÉKRA VONATKOZÓ ADATOK

Millio Forint Ügyfélkategória	Nyitó tartalék		Felhasználás-		Tartalékképzés		Eredményhatás		Arfolyamhatás		Záró tartalék	
	CT	EV	CT	EV	CT	EV	CT	EV	CT	EV	CT	EV
Vállalkozások	1 314	9 948	- 3 196	- 41 142	2 330	54 088	- 866	12 947	1	38	449	22 933
Vállalkozások speciális hitelezési kitétségek	-	143	-	- 216	-	145	-	- 71	-	8	-	80
Kis- és középvállalkozások	49	895	- 150	- 4 738	113	6 331	- 37	1 593	-	63	12	2 551
Regionális kormány és helyi önkormányzatok	-	218	-	- 714	-	954	-	240	-	-	-	458
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Egyéb eszközök	-	8	-	- 27	-	49	-	22	-	1	-	31
Lakosság	-	406	- 7	- 3 967	7	11 848	0	7 949	-	398	0	8 753
Összesen	1 362	11 618	- 3 353	- 50 803	2 451	73 415	- 902	22 679	1	508	461	34 805

6. Sztenderd módszer (8§)

6.1 A KOCKÁZATI SÚLYOK MEGHATÁROZÁSÁKOR A BANK ÁLTAL ALKALMAZOTT ELISMERT KÜLSŐ HITELMINŐSÍTŐ SZERVEZET NEVE ÉS HITELMINŐSÍTÉSE

A Nemzetközi Raiffeisen Bankcsoport a Standard and Poors's (S&P) hitelminősítő intézet által kalkulált külső hitelminősítést alkalmazza a sztenderd módszer alkalmazása során. Az értékpapírok esetében a kibocsátók külső hitelminősítése tőkekalkulációhoz kerül felhasználásra. Abban az esetben, ha az értékpapírokat a Bank kockázatcsökkentési céllal tartja, a külső hitelminősítések a lesúlyozás meghatározását szolgálják.

A Bank a sztenderd hitelkockázat kiszámítása során, a felhasznált külső hitelminősítéseket megfelelteti jogszabályban meghatározott hitelminősítési besorolásának. A megfeleltetési táblázat a következő:

Hitelminősítő	Külső minősítés	Hitelminősítési besorolás
Standard & Poors	AAA	1
Standard & Poors	AA+	1
Standard & Poors	AA	1
Standard & Poors	AA-	1
Standard & Poors	A+	2
Standard & Poors	A	2
Standard & Poors	A-	2
Standard & Poors	BBB+	3
Standard & Poors	BBB	3
Standard & Poors	BBB-	3
Standard & Poors	BB+	4
Standard & Poors	BB	4
Standard & Poors	BB-	4
Standard & Poors	B+	5
Standard & Poors	B	5
Standard & Poors	B-	5
Standard & Poors	CCC+	6
Standard & Poors	CCC	6
Standard & Poors	CCC-	6
Standard & Poors	CC	6
Standard & Poors	C	6
Standard & Poors	D	6
Standard & Poors	NR	7

A hitelminősítési besorolás a 196/2007. kormányrendelet második részében szereplő hitelminősítési besorolásoknak felel meg.

A Raiffeisen Bankcsoport tőkekövetelmény számításra használt szoftvere (Fermat) egy hozzá csatolt S&P adatbázist használ a sztenderd kockázati súlyok beállításához szükséges külső minősítések megállapítására.

6.2 A KIBOCSÁTÓRA VONATKOZÓ HITELMINŐSÍTÉS NEM KERESKEDÉSI KÖNYVI TÉTELEKRE VALÓ ALKALMAZÁSÁNAK BEMUTATÁSA

Értékpapírok esetében a kibocsátók külső értékelése tőkekalkulációra kerül felhasználásra. Ha a Bank az értékpapírokat kockázatcsökkentési céllal tartja, akkor a kibocsátó külső minősítésének a volatilitási korrekciós tényező meghatározásánál van szerepe.

6.3 A SZTENDERD MÓDSZER SZERINTI KITETTSÉGI OSZTÁLYOKRA VONATKOZÓ KITETTSÉG ÉRTÉKEK, VALAMINT AZ EGYES HITELMINŐSÍTÉSI BESOROLÁSOKHOZ TARTOZÓ HITELEZÉSIKOCKÁZAT-MÉRSÉKLÉSI MÓDSZEREK ALKALMAZÁSA UTÁNI ÉRTÉKEK.

Kitettségi osztály	Kitettség (Millió forint)	Arány
Központi kormány és központi bank	190 974	6%
Regionális kormány és helyi önkormányzatok	179 681	6%
Közszektorbeli intézmények	23 722	1%
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	215 206	7%
Vállalkozások	1 791 899	55%
Lakosság	327 205	10%
Ingatlannal fedezett kitettségek	368 633	11%
Késedelmes tételek	81 268	3%
Kollektív befektetési értékpapírok	3 968	0%
Egyéb tételek	54604	2%
Egyéb tételek, Ebből: Kiemelten kockázatos	1 586	0%
Összesen	3 238 746	100%

Kitettség (Millió forint)	Hitelminősítési besorolás						
	A+ és A-	AAA és AA-	BB+ és BB-	BBB+ és BBB-	CCC+ és alatta	nem besorolt	Összesen
Központi kormány és központi bank				190 697		277	190 974
Regionális kormány és helyi önkormányzatok				66 117		109 859	175 976
Közszektorbeli intézmények				21 232		457	21 689
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	2 048	152 527	455	43 279			198 309
Vállalkozások	10 495	4 156		10 659		1 660 140	1 685 450
Lakosság						308 359	308 359
Ingtatlannal fedezett kitétségek				67		367 356	367 423
Késedelmes tételek	755	16		732		44 626	46 129
Kollektív befektetési értékpapírok						3 968	3 968
Egyéb tételek				33		53 687	53 720
Egyéb tételek, Ebből: Kiemelten kockázatos					1 335		1 335
Összesen	13 298	156 699	455	332 816	1 335	2 548 729	3 053 332

6.4 AZ EGYES HITELMINŐSÍTÉSI BESOROLÁSOKHOZ TARTOZÓ HITELEZÉSIKOCKÁZAT-MÉRSÉKLÉSI MÓDSZEREK ALKALMAZÁSA UTÁNI ÉS A SZAVATOLÓ TÖKÉBŐL LEVONT KITEJTÉS ÉRTÉKEK

Kitettségi osztály	Szavatoló tőkéből levont kitétség (Millió Forint)
Egyéb tételek	-12 135
Részesedések	-1 024

7. Belső minősítésen alapuló módszer (IRB) (9-11§)

A Raiffeisen Bankcsoport 2008. december elsejével tért át a Bazel 2 szerinti Belső minősítésen alapuló módszer használatára. Bizonyos portfóliók esetében a Bank tartósan vagy átmenetileg továbbra is a Sztenderd módszert alkalmazza a hitelkockázati tőkekövetelmény meghatározásakor.

A Bank tartósan Sztenderd módszerben kívánja tartani az alábbi portfóliókat:

A Hpt. 76. D.§ (1) c) alapján (kitettségi osztályok nem jelentősek):

- Vállalatokkal szembeni kitettségek közül:
  - Közszektorbeli intézményekkel szembeni kitettségek, melyeket vállalatokkal szembeni kitettséggként kell kezelni
  - Egyházakkal és vallási közösségekkel szembeni kitettségek
- Lakossági (retail) kitettségek közül:
  - Dolgozói hitelek
  - Egyéb lakossági hitelek
    - „régiji” személyi kölcsön jellegű hitelek (új kibocsátás nincs, kifutó termék)
    - fedezett overdraft (negatív folyószámla-egyenleg)
    - kényszerhittel: engedélyezett limit nélküli folyószámlák negatív egyenlege
    - megvásárolt lakossági követelések
  - Mikro vállalkozások egyéb hitelek
    - készpénzfedezetes hitelek
    - egyedi elbírálás alapján nyújtott hitelek
    - kényszerhitelek

76. D.§ (1) d)-g) ill. k) pontja alapján:

- Az ezen kategóriákba tartozó kitettségekre. A 76.D.§ (1) f) alá tartozó kitettségekre a Raiffeisen Bankcsoporton belül azonos kockázatkezelési elvek alapján (76.A.§. (7) c)) számít a Bank Sztenderd módszer szerinti nulla tőkekövetelményt.

A Bank retail portfóliójának a fenti pontokban foglaltakon kívüli részét a lakossági és mikro ügyfelek tekintetében 2009. december 31-ig sztenderd módszer alatt kívánja tartani, utána tér át velük IRB módszerre.

7.1 A BELSŐ MINŐSÍTÉSI RENDSZER STRUKTÚRÁJA

A Nemzetközi Raiffeisen Bankcsoport csak értékpapírosított pozíciók esetében használ külső hitelminősítést.

Egyéb esetekben a már létező külső hitelminősítés nem helyettesíti a belső minősítést, tehát megléte nem teszi szükségtelessé a belső minősítés elkészítését. A külső minősítések nem bemenő változói egyik belső minősítési modellnek sem, egyedül összehasonlítási célból, illetve addicionális információként vannak felhasználva. A külső és belső minősítések összehasonlítása az alacsony nem-teljesítési valószínűségű portfóliók esetén kap fontos szerepet.

Az alábbi táblázat mutatja be, hogy az egyes IRB módszerben kezelt kitétségi osztályok és egyes al-portfóliók esetén milyen minősítési rendszere kerül felhasználásra. (A továbbra is sztenderd módszerben kezelt kitétségek esetén belső minősítési modell nem kerül felhasználásra)

IRB módszerrel kezelt kitétségi osztályok, illetve azo egyes alportfóliói	Alkalmazott Minősítési (Rating) modell						
	Nagyvállalati rating modell	KKV rating modell	Projekt-finanszírozási rating modell	Biztosító-társasági rating modell	Központi Kormány rating modell	Önkormányzati rating modell	Hitelintézeti rating modell
Központi kormány és központi bank					x		
Regionális kormány és helyi önkormányzat						x	
Közszektorbeli intézmény							
Önkormányzatoknak felelős közszektorbeli intézmény						x	
Központi kormánynak felelős közszektorbeli intézmény					x		
Multilaterális fejlesztési bank							x
Hitelintézet és befektetési vállalkozás							x
Vállalkozás							
Nagyvállalatok	x						
Kis- és középvállalat (KKV/SMB)		x					
Projektfinanszírozás			x				
Egyéb pénzügyi szolgáltatók							x
Magánszemély (nem lakossági)	x						
Részesedések	x		x	x			x
Átmenetileg, vagy tartósan sztenderd módszerrel kezelt kitétségi osztályok							
Nemzetközi szervezet							
Lakosság							
Mikro vállalkozások							
Kollektív befektetési értékpapírok							
Fedezett kötvények							
Ingatlannal fedezett követelések							
Késedelmes tételek							
Közszektorbeli intézmény							
Profitorinetált közszektorbeli intézmény							

A belső minősítésen alapuló módszer (IRB) használatával kapcsolatban a szabályozás a korábban bemutatott sztenderd kitétségi osztályoktól eltérő kitétségi osztály besorolások használatát írja elő. A korábbi táblázatban a sztenderd módszer szerinti kitétségi osztályok szerint mutattuk be a rating modelleket, mivel az részletesebb, mint az IRB módszer szerinti kitétségi osztály megbontás. Az alábbi táblázat bemutatja, hogy az egyes sztenderd módszer szerinti kitétségi osztályok a Bankban milyen IRB szerinti kitétségi osztályoknak felelnek meg.

Standard módszer szerinti kitétségi osztály megnevezések	IRB módszer szerinti kitétségi osztály					
	Központi kormányok és központi bankok	Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	Vállalkozások	Lakosság	Részesedések	Egyéb, nem hitelkötelezettséget megtestesítő eszközök
Központi kormányok és központi bankok	x					
Regionális kormányok vagy helyi önkormányzatok		x				
Közszektorbeli intézmények	x	x				
Multilaterális fejlesztési bankok		x				
Nemzetközi szervezetek	x					
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások		x				
Vállalkozások			x			
ebből: rövid lejáratú követelések						
Lakosság (és mikro-vállalkozások)				x		
Ingatlannal fedezett követelések		x	x	x		x
Késedelmes tételek		x	x	x	x	
Fedezett kötvények						
Kollektív befektetési értékpapírok					x	
Egyéb tételek					x	x
ebből: felügyelet által kiemelten kockázatosnak minősített kategóriába tartozó tételek		x	x		x	

7.2 A BELSŐ MINŐSÍTÉSEK HASZNÁLATA

A belső minősítések használata során a becsült kockázati paraméterek nem csak a tőkekövetelmény meghatározásához kerülnek felhasználásra, hanem egyéb belső folyamatokba is beépülnek az alábbiak szerint:

A vállalati hitelezési folyamatok során a

- fedezettségi elvárás és limit meghatározás esetében,

- az árazásnál,
az ügyfelek kockázati szintje, valamint az ügyletet jellemző fedezettségi szintek meghatározzák az ügyletnek kapcsolódó kockázati költséget (várható veszteség, tőkeköltség). Közgazdasági értelemben a hitelek felárába ezeket a költségelemeket is be kell építeni a bank hozamelvárásainak teljesítése érdekében
  - a felülbírálati szabályok meghatározásánál.
- A hitelezési döntésekhez kapcsolódó felülbírálatokról rendszeres elemzéseket szükséges készíteni, és a Management számára be kell mutatni a lényeges információkat, következtetéseket, valamint akció javaslatokat (pl. felülbírálati szabályok módosítása),
- a céltartalékképzés esetében,
  - a jóváhagyási szintek meghatározásánál,
  - a folyosítás utáni monitoring esetében. (Minősítéstől függően kerül megállapításra az előírt monitoring gyakorisága, melyet az elemző/csoportvezető indokolt esetben felülbírálhat.)

Stratégiai folyamatok szintjén:

- A Group Risk Committee-n (GRC-n) bemutatásra kerülnek a banki portfólió kockázatával kapcsolatos elemzések és riportok, valamint a use teszthez kapcsolódó override elemzések. Ugyanitt kerül bemutatásra a belső módszer alapján számított gazdasági tőke különböző dimenziók mentén.
- A belső tőkeallokációs döntésekben, valamint a vezetők és a munkatársak javadalmazásában pedig fontos szerepet játszik a gazdasági tőke arányos hozam, nyereség (RORAC), ami szintén a Bázeli 2-es kockázati paramétereken alapul.
- A vonatkozó banki vezérigazgatói utasítás értelmében a use teszt követelmények teljesülését rendszeresen, legalább évente ellenőrizni szükséges, a megállapításokat, hiányosságokat pedig a Management számára be kell mutatni. Az ellenőrzéshez minősítő rendszerként egy erre vonatkozó kérdőívet szükséges évente kitölteni az előző felülvizsgálat óta eltelt időszakra vonatkozóan, a belső audit pedig validálja ezt.

7.3 HITELEZÉSIKOCKÁZAT-MÉRSÉKLÉS KEZELÉSÉNEK SZABÁLYAI

A Bank hitelezési-kockázat mérséklésre a tőkekövetelmény-számítás során a pénzügyi biztosítékok tekintetében a biztosítékok átfogó módszerét használja – a törvényben meghatározott volatilitási korrekciós tényezők alkalmazásával. Hitelderivatív biztosítékot a Bank nem alkalmaz, garanciák beszámítása során az egyszerű helyettesítéses módszert használja.

7.4 BELSŐ MINŐSÍTÉSEN ALAPULÓ MÓDSZER ALKALMAZÁSÁHOZ SZÜKSÉGES VÁLLALATIRÁNYÍTÁSI ÉS ELLENŐRZÉSI KÖVETELMÉNYEKNEK VALÓ MEGFELELÉS

A Bank a belső minősítésen alapuló módszer alkalmazásához szükséges vállalatirányítási és ellenőrzési követelményeknek az IRB szerint kezelt portfólió tekintetében megfelel, a megfelelés igazolása a felügyeleti IRB-validáció része volt.

7.5 IRB MÓDSZERTANBAN ALKALMAZOTT SZEGMENSEK KITETTSÉGE

IRB módszer szerinti kitettségi osztály	Kitettség (Millió forint)	Arány
Központi kormány és központi bank	192 062	6%
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	418 699	13%
Vállalkozások	1 858 726	57%
Részesedések	5 906	0%
Egyéb, nem hitelkötelezettséget megtestesítő eszközök	52 695	2%
Lakosság	710 658	22%
Összesen	3 238 746	100%

7.6 A KITETTSÉGI OSZTÁLYOKHOZ TARTOZÓ BELSŐ MINŐSÍTÉSI FOLYAMATOK

A Bank az ügyfelek minősítését hét különböző minősítő modell alkalmazásával végzi. Az egyes kitettségi osztályokhoz tartozó minősítő modellek „A belső minősítési rendszer struktúrája” című fejezetben (8.1) találhatóak.

I. Általános előírások

Az ügyfél kitettségi osztály szerinti hovatartozása meghatározza, hogy az ügyfél minősítése melyik minősítő modell alapján történik. A kitettségi osztály és a minősítő modell megfeleltetése része a minősítő rendszernek (informatikai alkalmazás), amely a minősítő folyamat valamennyi lépését és szereplőjét dokumentálja.

Valamennyi minősítő rendszer kettős kontrollt biztosít a minősítés felett a „négy szem elv” alkalmazásával.

A részesedések kitettségi osztályba tartozó kitettségek minősítése az ügyfél típusától függően a vállalkozások ill. intézmények esetében használt minősítő modellel történik.

II. Nagyvállalatok belső minősítési folyamata

A vállalkozásokkal szembeni kitettségi osztályhoz tartozó ügyfelek minősítésére a Nagyvállalati Rating Modell ill. a Kis- és Középvállalati (SMB) Rating Modell használt az ügyfél éves árbevételének ill. Bankkal szembeni kitettségének függvényében.

Fejlesztés és cél

A Nagyvállalati Rating Modellt a Raiffeisen International (RI) Retail Kockázatkezelése az RZB Hitelkockázat-kezelésével együttműködve fejlesztette ki. Az alkalmazás segítségével - a számszaki és minőségi paraméterek módszeres összekapcsolása révén - átfogó értékelést kapunk az egyes nagyvállalati ügyfelek hitelképességéről.

Szakértői modellről lévén szó, a minősítő teljes felelősséggel tartozik a ratingért, konzekvensen és pontosan kell értékelnie az ügyfél pénzügyi adatait, valamint a releváns minőségi tényezőket. A minősítő módosításokat eszközölhet a modellben, amennyiben csak így biztosítható az ügyfél hitelképességének pontos értékelése.

A minősítő modell

A nagyvállalati minősítő modellnek két fő alkotóeleme van:

- *Kvantitatív elemzés*

Az elemzés az ügyfél pénzügyi adatainak értékelésén alapul. A számszaki minősítést kiválasztott pénzügyi mutatókból származtatjuk, a minősítés eredménye függ az ügyfél iparági hovatartozásától, illetve az ügyfél éves beszámolójának elkészítéséhez alkalmazandó számviteli szabványoktól.

- *Kvalitatív elemzés*

A matematikai-statisztikai értékelésen túl a minősítésnek részét képezik az ügyfél nem számszerűsíthető jellemzői, amelyek lehetőséget biztosítanak a jövőorientált tényezők figyelembevételére is.

Az ügyfél végső minősítését a kvantitatív és kvalitatív értékek alapján, az aktuális trendek, előrejelzések, esetleges figyelmeztető jelek figyelembevételével határozzuk meg.

A minősítés outputja

A nagyvállalati minősítő modell 10 minősítési fokozatot (rating) tartalmaz. Az ügyfél kockázati minősítése nemcsak a hiteldöntés szerves része, hanem fontos szerepet játszik a szerződéses feltételek kialakításában is és a tőkemegfelelés meghatározásának alapjául szolgál.

A minősítés folyamata

A minősítés elkészítéséért a Bank hitelkockázat-kezelési részlege a felelős. A minősítést képzett kockázatkezelők készítik, akik széleskörű tudással és tapasztalattal rendelkeznek a nagyvállalati szegmenst illetően.

A kockázatelemző munkatárs első körben javasol egy ratinget, melyet ezután egy másik, limit- és rating jóváhagyási kompetenciával rendelkező kockázatkezelő szakmailag felülvizsgál

(szükség esetén módosítja is), majd az eredményt véglegesíti. Ezáltal teljesül a "négy szem elv" (kettős kontroll) is. A minősítéseket a rating adatbázis (RDB) tárolja.

III. Kis- és középvállalatok minősítési folyamata

Fejlesztés és cél

Az SMB minősítő modellt a Raiffeisen International (RI) Retail Kockázatkezelése az RZB Hitelkockázat-kezelésével együttműködve fejlesztette ki. Az alkalmazás segítségével - a számszaki és minőségi paraméterek módszeres összekapcsolása révén - átfogó értékelést kapunk az egyes KKV ügyfelek hitelképességéről.

Szakértői modellről lévén szó, a minősítő teljes felelősséggel tartozik a ratingért, konzekvensen és pontosan kell értékelnie az ügyfél pénzügyi adatait, valamint a releváns minőségi tényezőket. A minősítő módosításokat eszközölhet a modellben, amennyiben csak így biztosítható az ügyfél hitelképességének pontos értékelése.

A minősítő modell

Az SMB rating modellnek két fő alkotóeleme van:

- *Kvantitatív elemzés*

Az elemzés az ügyfél pénzügyi adatainak értékelésén alapul. A számszaki ratinget kiválasztott pénzügyi mutatókból származtatjuk. A hat mutató megegyezik a corporate rating modellben alkalmazottakkal. Az SMB rating modell a minősítés során különbséget tesz iparágak, továbbá az ügyfél éves beszámolójának elkészítéséhez alkalmazandó számviteli szabványok szerint. Az RI csoport összes kettős könyvvitellel rendelkező KKV ügyfele az SMB rating modellel minősítendő.

- *Kvalitatív elemzés*

Az ügyfelek minőségi értékelése 23 szempont alapján történik, melyek 5 nagyobb kategóriába sorolhatók: tulajdonos/ügyvezetés, iparág, üzleti környezet, pénzügyi rugalmasság és számlakapcsolat.

Az egyes pénzügyi mutatók, minőségi tényezők kiválasztása során felhasználtuk számos KKV szakértő tudását, tapasztalatait. Az ügyfél végső minősítését a kvantitatív és kvalitatív értékek alapján, az aktuális trendek, előrejelzések, esetleges figyelmeztető jelek figyelembevételével határozzuk meg.

A minősítés outputja

Az SMB modell 10 minősítési értéket (rating) tartalmaz. Az ügyfél kockázati minősítése nem csak a hiteldöntés szerves része, az árazásban és a szerződéses feltételek meghatározásában is fontos szerepet játszik.

A minősítés folyamata

A ratingért a Bank hitelkockázat-kezelési részlege a felelős. A minősítést képzett kockázatkezelők készítik, akik széleskörű tudással és tapasztalattal rendelkeznek a KKV szegmenst illetően.

A kockázatkezelő munkatárs első körben javasol egy ratinget, melyet ezután egy másik, limit- és rating jóváhagyási kompetenciával rendelkező kockázatkezelő szakmailag felülvizsgál (szükség esetén módosítja is), majd az eredményt véglegesíti. Ezáltal teljesül a "négy szem elv" (kettős kontroll) is.

A minősítéseket a rating adatbázis (RDB) tárolja.

IV. Központi kormányok ill. központi bankok minősítési folyamata

A minősítő modell használt a központi kormányok ill. központi bankok és az ezeknek közvetlenül felelős adminisztratív szervezetek minősítésére.

Fejlesztés és cél

A Nemzetközi Raiffeisen Bankcsoport 1999-ben vezette be a minősítő modell használatát, amely 2002-ben a Bázel 2. szempontok alapján teljes felülvizsgálaton esett át. A minősítő modell használatával a Bank nyilvánosan hozzáférhető gazdasági, politikai információk alapján értékeli az adott országgal kapcsolatos országkockázatot. A minősítés eredménye meghatározza a minősítési kategória szerinti hovatartozást, amely erősen korrelál a külső minősítésekkel.

A minősítést az RZB központi szervezeti egysége végzi valamennyi Nemzetközi Raiffeisen Bankcsoport tagja számára.

A minősítő modell

A minősítő modell különbséget tesz fejlett és fejlődő országok között. A különbségtétel oka, hogy az adósságszolgálat, a fizetési mérleg hiánya illetve a likviditás kiemelkedően fontos tényezők a fejlődő országok értékelésekor, amelyek minősítésére a modell 15 kvantitatív ill. 12 kvalitatív ismérvet kombinál. A fejlett országok minősítésére használt modell kialakítása a Maastrichti kritériumok figyelembevételével történt.

A minősítés folyamata

A minősítés elkészítéséért az RZB arra specializálódott szervezeti egysége felelős, amely az üzleti területektől teljesen független területként működik. A minősítés eredménye a minősítő rendszerben valamennyi Nemzetközi Raiffeisen Bankcsoport tagjának számára elérhető.

A minősítéshez használt kvantitatív információk nyilvánosan elérhető forrásokból származnak (pl. IMF, Világbank, Statisztikai Hivatalok, IIF, EIU), a kvalitatív információk az elemzést készítő megítélése alapján kerülnek figyelembe vételre.

A minősítést valamennyi limittel rendelkező országra el kell végezni, nem kizárólag csak azokra, amelyeknek központi kormányaival, intézményeivel szemben kitettség keletkezett. A minősítést legalább évente kétszer ismételt el kell végezni a legfrissebb információk figyelembevételével, és a minősítés elkészítésére érvényben van a kettős kontroll.

A végső minősítés felülbírálására sem az elemzést készítő, sem egyéb szereplő nem jogosult.

V. Hitelintézetek ill. pénzügyi vállalkozások minősítési folyamata

A minősítő modell hitelintézetek és pénzügyi szolgáltató szervezetek hitelképességének a Nemzetközi Raiffeisen Bankcsoporton belüli megítélésére használt, és a minősítés a végső hitelezési döntés központi elemét jelenti.

Fejlesztés és cél

Az RZB a modellt az 1990-es évek közepén hozta létre, amelyet azóta több lépésben továbbfejlesztett, a legutolsó módosítása 2001-ben történt. A hasonló régiókban, ill. hasonló üzleti modell alapján működő versenytársakkal való összehasonlítás a szakértői modell fontos részét képezi. A minősítés eredménye meghatározza a minősítési kategória szerinti hovatartozást, amely erősen korrelál a külső minősítésekkel.

A minősítő modell

A minősítő modell a következő részek kombinálása: kvantitatív információk, kvalitatív információk, a felhasznált információk kockázatbecslése és –értékelése. A kvantitatív részben a következő paraméterek értékelése történik: jövedelmezőség, tőkésítettség, finanszírozási struktúra és likviditás, a hitelek minősége.

A kvalitatív részben értékelni kell a vállalkozás gazdálkodási környezetét és egyéb háttérinformációkat pl. tulajdonosi háttér, stratégia, piaci pozíció stb.

A kockázatok értékelését befolyásolja a tevékenység jellege, a mérleg és az eredmény szerkezet és a gazdasági, politikai, szociális környezettől való függőség is.

A minősítés outputja

A minősítés eredménye egy tízfokozatú skálán történő elhelyezése az ügyfélnek, amelyet az elemző írásos elemzéssel egészít ki.

A minősítés folyamata

A minősítés elkészítéséért az RZB arra specializálódott szervezeti egysége felelős, amely az üzleti területektől teljesen független területként működik. A minősítés eredménye a minősítő rendszerben valamennyi Nemzetközi Raiffeisen Bankcsoport tagjának számára elérhető és legalább évente egyszer – kedvezőtlen tendenciák esetén ennél gyakrabban - felül kell vizsgálni. A végső minősítés felülbírálására sem az elemzést készítő, sem egyéb szereplő nem jogosult.

VI. Biztosítótársaságok minősítési folyamata

A minősítő modell hitelintézetek és pénzügyi szolgáltató szervezetek hitelképességének a Nemzetközi Raiffeisen Bankcsoporton belüli megítélésére használt és a minősítés a végső hitelezési döntés központi elemét jelenti.

Fejlesztés és cél

A minősítő modell kifejlesztésére 2002-ben került sor a hitelintézetek minősítésére használt modell felépítése során szerzett tapasztalatok alapulvételével. A modell valamennyi Nemzetközi Raiffeisen Bankcsoport tagjának esetében egységesen használt a biztosítók minősítésére.

A minősítő modell

A modell kvalitatív és kvantitatív ismérveket kombinál, ezek és súlyozásuk életbiztosítók ill. egyéb biztosítási tevékenységet folytatók esetében eltérőek. A pénzügyi mutatók értékelik az ügyfél jövedelmi helyzetét, díjstuktúrájukat, a tőkehelyzetet, a biztonsági tartalékot és a likviditást. A kvalitatív részben értékelni kell a vállalkozás gazdálkodási környezetét és egyéb háttérinformációkat pl. tulajdonosi háttér, stratégia, piaci pozíció stb.

A kockázatok értékelését befolyásolja a tevékenység jellege, a mérleg és az eredmény szerkezet és a gazdasági, politikai, szociális környezettől való függőség is.

A minősítés outputja

A minősítés eredménye egy tízfokozatú skálán történő elhelyezése az ügyfélnek, amelyet az elemző írásos elemzéssel egészít ki.

A minősítés folyamata

A minősítés elkészítéséért az RZB arra specializálódott szervezeti egysége felelős, amely az üzleti területektől teljesen független területként működik. A minősítés eredménye a minősítő rendszerben valamennyi Nemzetközi Raiffeisen Bankcsoport tagjának számára elérhető és legalább évente egyszer – kedvezőtlen tendenciák esetén ennél gyakrabban - felül kell vizsgálni. A végső minősítés felülbírálására sem az elemzést készítő, sem egyéb szereplő nem jogosult.

7. Helyi és regionális önkormányzatok minősítési folyamata

A minősítő modell használt a helyi és regionális önkormányzatoknak és az azoknak közvetlenül felelős adminisztratív szervezeteknek a minősítésére.

Fejlesztés és cél

A minősítő modellt 2003-2004 folyamán fejlesztette az RZB a leánybankok közreműködésével, és amennyiben az indokolt (a különböző számviteli szabályozásnak ill. az eltérő jogszabályi környezetnek köszönhetően), lokális adaptációkra is sor került.

A minősítő modell

A modell kvalitatív és kvantitatív ismérveket kombinál, a kvantitatív ismérvek (bevételtermelő képesség, költségvetési stabilitás és függetlenség stb.) automatikusan kalkulálódnak, a kvalitatív szempontok mérlegelése a minősítést végző megítélésének függvénye.

A minősítés outputja

A minősítés eredménye egy tízfokozatú skálán történő elhelyezése az ügyfélnek, amelyet az elemző írásos elemzéssel egészít ki.

A minősítés folyamata

A minősítést a minősítendő ügyféllel üzleti kapcsolatban álló leánybank elemzője végzi. A minősítés eredménye a központi minősítő rendszeren keresztül valamennyi Nemzetközi Raiffeisen Bankcsoport tagjának számára elérhetővé válik és legalább évente egyszer – kedvezőtlen tendenciák esetén ennél gyakrabban - felül kell vizsgálni.

A végső minősítés felülbírálására sem az elemzést készítő, sem egyéb szereplő nem jogosult.

VIII. Projektársaságok minősítési folyamata

A kitétségi osztály tartalma megfelel a vonatkozó EU direktíva előírásainak.

Fejlesztés és cél

A minősítő rendszer kifejlesztésére Nemzetközi Raiffeisen Bankcsoporton belül került sor, a tagvállalatok piaci tapasztalatainak felhasználásával. A modell a slotting³ kritériumok alkalmazásával készült, és a projektek a törvény által definiált öt kockázati kategória valamelyikébe sorolódnak a bedőlési valószínűség valamint a nem-teljesítéskori veszteségráta együttes mérlegelésével.

A minősítő modell

Az EU direktívával összhangban a minősítő modell két komponenst tartalmaz: a projekt gazdasági teljesítményét valamint a bank biztosítékokkal való ellátottságát a projekt kapcsán. A gazdasági teljesítményt kvantitatív és kvalitatív szempontok alapján értékeli (pl. adósságszolgálati jellemzők, projektirányítás és –szponzor, a projekt struktúrája és finanszírozási konstrukciója stb.)

A minősítés outputja

A fentiek kombinációjaként a projektet a modell egyedi kockázati kategóriákba sorolja.

A minősítés folyamata

A minősítés elkészítéséért a Bank hitelkockázat-kezelési részlege a felelős. A minősítést képzett kockázatkezelők készítik, akik széleskörű tudással és tapasztalattal rendelkeznek a nagyvállalati szegmenst illetően.

A kockázatelemző munkatárs első körben javasol egy ratinget, melyet ezután egy másik, limit-és rating jóváhagyási kompetenciával rendelkező kockázatkezelő szakmailag felülvizsgál (szükség esetén módosítja is), majd az eredményt véglegesíti. Ezáltal teljesül a "négy szem elv" (kettős kontroll) is. A minősítéseket a rating adatbázis (RDB) tárolja.

7.7 A NEMTELJESÍTÉSI VALÓSZÍNŰSÉG BECSLÉSÉRE SZOLGÁLÓ MEGHATÁROZÁSOK, MÓDSZEREK, ADATOK

A nem-teljesítési valószínűségek (PD), minden minősítési kategóriára megállapításra kerülnek, és annak a valószínűségét mutatják, hogy az adott ügyfél 12 hónapon belül nem-teljesítővé válik.

A PD-k saját becslésen alapulnak a következő nem-lakossági minősítési modellekre: vállalati, KKV, központi kormány és központi bank, hitelintézet és pénzügyi vállalkozás, biztosítók, önkormányzatok. A slotting módszer alkalmazására a különleges hitelezés során kerül sor.

---

³ A különleges hitelezési kitétségre a 196/2007 Kormányrendelet a 30. § (5) bekezdése szerinti módszer

A 12 hónapos nem-teljesítési valószínűségek becslése a Nemzetközi Raiffeisen Bankcsoport által meghatározott nem-teljesítési definíciókon alapul, melyek szorosan a Bázel 2 előírásainak mintájára lettek meghatározva. Az egyes nem-teljesítési indikátorok listája a „Default indikátorok alkalmazása” című fejezetben található.

A Bank a retail ügyfeleinek esetében a Hpt-ben megfogalmazott kritériumoknak megfelelően határozza meg a nem-teljesítés (default) definícióját, az anyabanki előírásoknak megfelelően. A részletes szabályok a Bankban külön vezérigazgatói utasításban kerülnek szabályozásra.

7.8 SAJÁT NEMTELJESÍTÉSKORI VESZTESÉGRÁTÁK, HITELEGYENÉRTÉKESÍTÉSI TÉNYEZŐK

Mivel a Raiffeisen Bankcsoport jelenleg alap IRB módszerrel számítja ki a hitelezési kockázatból eredő tőkekövetelményét, nem alkalmaz saját nem-teljesítési veszteségrátát és hitel-egyenértékesítési tényezőt.

7.9 DEFAULT INDIKÁTOROK ALKALMAZÁSA

A Bank által használt nem-teljesítési (default)-indikátorok

- a) központi kormánnyal vagy központi bankkal szembeni kitettség,
- b) hitelintézettel és befektetési vállalkozással szembeni kitettség,
- c) vállalkozással szembeni kitettség kitettségi osztályaiba tartozó kitettségek esetén a következők:

Ssz.	Megnevezés	Jelentése
1	Csőd, felszámolás	Ha az ügyféllel szemben csőd, felszámolás vagy adósságrendezési eljárás kezdődik.
2	Közvetlen leírás	Ha az ügyféllel szembeni hitelezési veszteség leírása nem előzetesen megképzett céltartalék/értékvesztés terhére történik.
3	Leírás céltartalékkal szemben	Ha a hitelezési veszteség leírása az erre előzetesen megképzett céltartalék/értékvesztés terhére történt.
4	Ügylet felmondása, azonnal lejárttá tétel	Ha az ügyféllel szembeni kitettség eredeti szerződéses lejárat előtt a Bank részéről felmondásra kerül.
5	Kényszerű átütemezés/elengedés	Ha a banki tőkekövetelés lényeges részének kényszerű átütemezésére vagy elengedésére kerül sor.
6	Kamat kényszerű átütemezése/elengedése	Ha a banki kamatkövetelés kényszerű átütemezésére vagy elengedésére kerül sor.
7	Követelés eladás	Ha a követelést annak minőségromlása, problémássá válása miatt jelentős veszteséggel értékesíti a Bank.

8	90 napon túli, lényeges összegű fizetési késedelem	Ha az ügyfél lejárt és meg nem fizetett tartozása 90 egymás utáni naptári napon át megszakítás nélkül nap mint nap nagyobb a meghatározott materialitási küszöbnél.
9	Pénzügyi felügyeleti engedélyének visszavonása	-
10	Fizetési moratórium egy országban	-
11	Várható veszteség / céltartalék	Ha a Bank az egyedileg kezelt, átlag alatti, kétes vagy rossz minőségű ügyfél kitétsége mögé egyedi céltartalékot/értékvesztést képez, mert nem látja biztosítottak a teljes megtérülést, és a várható veszteség összege a meghatározott küszöbértéket is jelentősen meghaladja.
12	Cross Default	Egy másik Raiffeisen-csoporttagnál bekövetkező default-indikációt jelentő esemény.

7.10 IRB MÓDSZERTAN SZERINTI HITELKOCKÁZATI TŐKEKÖVETELMÉNY KITÉTSÉGEK SZERINTI BONTÁBAN

Mivel a korábbi kvalitatív adatok a bevezetőben leírtak miatt sztenderd módszer szerint voltak számolva, a következő táblázat IRB módszer szerint mutatja be a Bank tőkekövetelményét.

Kitétségi osztály	Tőkekövetelmény (millio Forint)	Arány
Központi kormányok és központi bankok	2	0%
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	14 765	11%
Vállalkozások	88 762	65%
Lakosság	29 179	21%
Részesedések	678	0%
Egyéb, nem hitelkötelezettséget megtestesítő eszközök	3 171	2%
Összesen	136 557	100%

8. Hitelezésikockázat-mérséklés (12 §)

8.1 A MÉRLEGEN BELÜLI ÉS KÍVÜLI NETTÓSÍTÁSNÁL ALKALMAZOTT ELVEKRŐL ÉS A BIZTOSÍTÉKOK ÉRTÉKELÉSÉRŐL

A Bank nettósítást hitelkockázat-mérséklésre a tőkeszámítás során nem alkalmaz. A biztosítékok értékelésére és kezelésére szolgáló szabályzatok főbb elvei a „Hitelkockázati fedezetek alkalmazásáról” című részben (9.) kerültek kifejtésre.

8.2 AZ ELISMERT BIZTOSÍTÉKOK FŐBB TÍPUSAI

A tőkeszámítás során elismert biztosítékok fő típusai:

Előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetek:

- Pénzügyi biztosítékok: kötvény, részvény, befektetési jegy, arany.
- Egyéb: ingatlan.

Előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetek:

- Garancia: készfizető kezesség és garancia.
- Hitelderivatívát a Bank jelenleg nem számít be.

A fenti biztosítékok a 196/2007. Kormányrendelet szabályai szerint kerülnek beszámításra a tőkekövetelmény számítás során.

Fizikai, valamint követelést terhelő dologi biztosítékokat is elfogad a Bank fedezetként. A bank jogi felülvizsgálatának eredményeként azonban ezek a biztosíték típusok kockázat mérséklésére nem vehetőek figyelembe.

8.3 KITETTSÉGEK, AMELYEK ESETÉBEN KÉSZFIZETŐ KEZESSÉGET, GARANCIÁT VAGY HITELDERIVATÍVÁT VETTÜNK FIGYELEMBE

Kitettségi osztály	Kitettség (Millió forint)
Vállalkozások	9 274
Késedelmes tételek	884
Egyéb tételek	33

8.4 ELISMERT PÉNZÜGYI BIZTOSÍTÉKOK ÉS FEDEZETEK MIATT SZÁMÍTOTT KORRIGÁLT KITETTSÉGEK

A pénzügyi biztosítékok és más elismert hitelkockázati fedezetek által - a volatilitási korrekciós tényező, valamint a mérlegen belüli nettósítás figyelembevételével számított - fedezett, teljes kitettség értékét az alábbi táblázat tartalmazza:

Kitettségi osztály	Kitettség (Millió forint)
Regionális kormány és helyi önkormányzatok	3 706
Közszektorbeli intézmények	2 027
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	16 898
Vállalkozások	102 714
Lakosság	12 505
Ingatlannal fedezett kitettségek	12 447
Késedelmes tételek	1 890
Egyéb tételek	367
Egyéb tételek, Ebből: Kiemelten kockázatos	250
Összesen	152 804

9. Kereskedési könyv (13§)

9.1 KERESKEDÉSI KÖNYVI KOCKÁZAT ELEMEI

A Bank a kereskedési könyv pozíciókockázatának tőkekövetelményét sztenderd módszerrel, a kereskedési könyv partnerkockázatának tőkekövetelményét pedig piaci árazás szerinti módszerrel számolja.

Megnevezés	Tőkekövetelmény (Millió forint)
Kereskedési célú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokra képzett tőkekövetelmény	1 890
Kereskedési célú részvényekre képzett tőkekövetelmény	11
Devizaárfolyam kockázatra képzett tőkekövetelmény	302
Áruügyletekre képzett tőkekövetelmény	0
Nagykockázat vállalásra képzett tőkekövetelmény	0
Tőzsdén kívüli derivatívügyletek partnerkockázatának tőkekövetelménye	5 193
Kereskedési könyv összes tőkekövetelménye	7 396

9.2 A BANKI KÖNYVI KAMATLÁBKOCKÁZAT MÉRÉSÉNEK ÉS KEZELÉSÉNEK ELVEI

A Banki könyvi kamatlábkockázat annak a kockázata, hogy a kamatlábak kedvezőtlen irányba történő változása megváltoztatja a banki könyvi pozíciók piaci értékét. Tágabb értelemben azt is banki könyvi kamatlábkockázatnak tekinthetjük, amikor a Bank a kamatlábkockázat megváltozása miatt jövőbeli potenciális kamatbevételtől esik el.

A banki könyvben található piaci termékek:

- Ügyfeles hitelállományok
- Ügyfeles betétállományok
- Származtatott ügyletek:
  - Devizacsere ügyletek
  - Eltérő devizában denominált kamatlábcseres ügyletek
  - Határidős kamatláb-megállapodások
  - Határidős devizaügyletek
- Lejáratig tartott kötvényállomány

A banki kamatlábkockázat mérése összetett módszerekkel történik:

- A kamatláb kockázatot a Bank alapvetően 99%-os 10 napos parametrikus VaR módszerrel méri. A VaR kalkulációja hetente egyszer készül. A VaR modell jogszabály szerinti back-tesztje minden hónapban elkészül.
- Ezen kívül a Bank azt is megvizsgálja, hogy kamat-stressz hatására a portfólió piaci értéke hogyan viszonyul a szavatoló tőke 20%-ához.
- Az ICAAP keretében a banki könyvi kamatkockázatra vonatkozó tőke kalkulációjában a fenti érték közül a nagyobbat veszi alapul a Bank. Az ICAAP szerinti tőkeszükséglet ennek a maximumértéknek a 3-szorosa.

A banki könyvi kamatláb kockázat kezelésére a Bank VaR limitrendszert működtet. A limitriport minden nap elkészül. Limitsértés esetében a felelős kockázatelemzése terület a Management tagokat haladéktalanul értesíti.

9.3 A BANKI KÖNYVI KAMATLÁBKOCKÁZATRA VONATKOZÓ STRESSZ TESZT

A Bank stressz teszteket futtat az alkalmazott statisztikai modellek által nem kezelt kivételes, de bizonyos valószínűséggel bekövetkező események általi sebezhetőségének mérésére (a Felügyelet által javasolt módszertant követve).

A Bank mind a kereskedési könyvi, mind a nem-kereskedési könyvi kitettségekre végez stressz-teszteket:

- A Bank a banki könyvre nettó kamatbevétel szimulációt (stressz teszt) hajt végre, és meghatározza a nettó kamatbevétel változását az év végéig, illetve az elkövetkezendő 12 hónapra (a következő devizanemekben esedékes kamatjövedelemre: HUF, EUR, USD, CHF).
- A Bank a kereskedési könyvre VaR (10 nap, 99%) riportot készít, kockázati faktorokra lebontva (részvény, kamat, deviza, áru). Ezután kockázati faktoronként megvizsgálja a kereskedési könyvi pozíciók „stressz tűrő” képességét (részvény és deviza pozíciók piaci értékének változása 20%-os árfolyamváltozás hatására, a kereskedési könyvi pozíciók értékének változása 300 bázispontos hozameltolások hatására).
- A stressz teszteknél a Bank az alábbi, a Felügyelet által definiált „kamat sokk” forgatókönyveket alkalmazza mind a kereskedési mind a banki könyvre vonatkozóan:
  - a teljes hozamgörbén bekövetkező +/- 300 bp (kivéve CHF esetében, ahol +/- 200 bp) azonnali párhuzamos kamatmozgás (párhuzamos eltolás)
  - a teljes hozamgörbén egy év alatt fokozatosan bekövetkező +/- 300 bp (kivéve CHF esetében, ahol +/- 200 bp) párhuzamos kamatmozgás (lassú párhuzamos eltolás)

- o a hozamgörbe legrövidebb pontján bekövetkező +/- 300 bp (kivéve CHF esetében, ahol +/- 200 bp) azonnali kamatmozgás, a hozamgörbe leghosszabb pontja változatlan marad (rövid oldali csavarás)
- o a hozamgörbe leghosszabb pontján bekövetkező +/- 300 bp (kivéve CHF esetében, ahol +/- 200 bp) azonnali kamatmozgás, a hozamgörbe legrövidebb pontja változatlan marad (hosszú oldali csavarás)

A Bank a stressz tesztek eredményeit felhasználja a kamatláb kockázati politika meghatározása során, valamint a kamatláb kockázati limitek kialakításakor.

A stressz tesztek eredményeiről a Bank vezetése tájékoztatást kap az MRSC és szükség esetén a GRC fórumokon.

A stressz teszteket a Bank negyedéves rendszerességgel futtatja.

A Bank nem végez sem a kereskedési könyvön kívüli értékpapírhoz kapcsolódó tevékenységet, sem értékpapírosítás tevékenységét.

10. A kereskedési könyvben nem szereplő részvények, pozíciók (14§)

A Bank belső szabályzatában határozza meg a nem kereskedési célra vásárolt részvények, pozíciók lehetséges típusait és azok értékelési szabályait.

10.1 KAPCSOLT VÁLLALKOZÁSBAN SZERZETT TULAJDONI RÉSZESEDÉSEK

A címben szereplő részesedések olyan tulajdoni részesedések, amelyek megszerzésére a Bank hosszú távú stratégiai céljaival, terveivel, illetve üzletpolitikájával összhangban kerül sor. Az ebbe a kategóriába tartozó befektetések részben vagy egészben saját tulajdonban lévő leányvállalatok, valamint az Szm. szerint a Bank kapcsolatos vállalkozási körébe tartozó vállalatok részesedéseinek a megvásárlását, illetve alapításában való részvételt jelentik.

A Bank a tulajdoni részesedések és üzletrészek esetén az aktiválási értéket a 250/2000. évi Korm. rendelet előírásai alapján az alábbiak szerint határozza meg. Ha a Bank olyan, korábban már működő olyan társaság részesedéseit, üzletrészt vásárolja meg, amelynek részvényeit, üzletrészeit tőzsdén nem jegyzik, a Bank a cég auditált beszámolójában lévő saját tőkéjének részesedésre jutó értéke, valamint az adásvételi szerződésben lévő vételár viszonya alapján megvizsgálja, hogy keletkezik-e pozitív, vagy negatív üzleti érték. Ha keletkezik üzleti érték, azt az immateriális eszközök között aktiválja; a részesedés, üzletrész könyv szerinti értéke pedig az auditált beszámolóban lévő saját tőke tulajdoni hányaddal arányos értéke lesz.

A kapcsolatos vállalkozásban szerzett tulajdonosi részesedések esetén a Bank félévente a mindenkori tulajdoni hányadra jutó saját tőke nagyságát összeveti a tulajdoni részesedés könyv szerinti értékével.

2008.12.31-re vonatkozóan a Bank az alábbi befektetésekkal rendelkezett:

Részvények, részesedések kapcsolatos vállalkozásban	Könyv szerinti érték (millió forint)
Raiffeisen Lízing Zrt.	625
Raiffeisen Gazdasági Szolgáltató Zrt.	636
Raiffeisen Property Lízing Zrt.	83
Lotár Ingatlanforgalmazó Kft.	3
RC Gazdasági és Adótanácsadó Zrt.	4
SCT Kárász utca Ingatlankezelő Kft.	68
SCT Tündérvilla Ingatlankezelő Kft.	3
Raiffeisen Befektetési Alapkezelő Zrt.	466
T+T 2003 Ingatlanhasznosító Kft.	3
RB Kereskedőház Kereskedelmi Kft.	3
SPC Vagyonkezelő Kft.	3
Késmárk utca 11. Kft.	645
Raiffeisen Biztosításközvetítő Kft.	5
SCTB Ingatlanfejlesztő és Ingatlanhasznosító Kft.	3
Összesen:	2 550

2008 folyamán a kapcsolt vállalkozásban lévő részesedései közül a Raiffeisen Ingatlan Zrt.-ben lévő tulajdonjogát értékesítette 12,6 millió forintért.

10.2 EGYÉB BEFEKTETÉSI CÉLÚ RÉSZESEDÉSEK

Ide tartoznak a Bank működéséhez kapcsolódó fizetésforgalmat lebonyolító és egyéb szakmai szervezetekben lévő tartós részesedések.

Ezen részesedések esetén a Bank félévente a mindenkori tulajdoni hányadra jutó saját tőke nagyságát összeveti a tulajdoni részesedés könyv szerinti értékével.

2008.12.31-re vonatkozóan az egyéb befektetések:

Befektetési célú részvények, részesedések	Könyv szerinti érték (millió forint)
GIRO Zrt.	7
Hitelgarancia Zrt.	20
Tőzsdetagság	15
SWIFT	12
Magyar SEPA Egyesület	0,01
Mastercard	0,008
Összesen:	54

11. Partnerkockázat (15/B§)

A derivatív ügyletek ügyfeleire vonatkozóan a partnerek nemfizetési valószínűségét alapul véve a Bank limiteket állapít meg. Minden nap elkészül a derivatív ügyletek partnereire vonatkozó limitkihasználtsági riport, amely megmutatja, hogy a piaci árak változása miatt mely ügyfeleknél alakult ki limittúllépés.

A limit kihasználtság számításának módszertana az RZB által alkalmazott módszereken nyugszik.

Amennyiben limittúllépés keletkezik, akkor pótfedezet bevonására szólítja fel a Bank az ügyfelet. Amennyiben a pótfedezet igénynek nem tesz eleget az ügyfél, akkor a Banknak lehetősége van az ügylet lezárására.

Az értékesítési célú származtatott ügyletek mindegyikének fedezve kell lennie egy olyan ellenirányú partnerbankkal kötött ügylettel, melynek mindegyik paraméterének meg kell egyeznie az eredeti szerződés paramétereivel. Ennek meglétéről minden nap készül egy fedezettségi riport, mely hatékonyan jelzi az esetleg előforduló tökéletlenül fedezett kitétségeket.

A Bank a származtatott ügyletek partnerkockázatára vonatkozó jogszabályi tőkekövetelmény számításánál a piaci árazás szerinti módszertant alkalmazza, figyelembe véve az ügyletek mögötti biztosítékok kockázatcsökkentő hatását.

Amennyiben az adott ügyféllel nettósítási megállapodást is kötött a Bank, akkor a tőkekövetelmény kalkulációjánál a nettósítás kockázatcsökkentő hatása is figyelembe van véve.

12. Működési kockázat (16§)

12.1 A RAIFFEISEN BANKCSOPORT MŰKÖDÉSI KOCKÁZAT KONTROLLING ÉS KEZELÉSI RENDSZERE

A Bankban a működési kockázat kontrolling (Operational Risk Controlling - ORC) csoport felelőssége a működési kockázatokkal kapcsolatos feladatok összefogása. A működési kockázat kezelésében és szükség szerint a kockázatszint csökkentésében minden szervezeti egység (főosztály, régió, leányvállalat) részt vesz, ennek megfelelően minden területen kinevezésre kerültek működési kockázatkezelők. A működési kockázatkezelők hálózata több mint 80 dolgozóból áll, és lefedi a Bank és csoporthoz tartozó leányvállalatait is.

Az ORC csoport komoly erőfeszítéseket tesz a működési kockázatkezelés szervezetének fejlesztése és a működési kockázat-tudatosság növelése érdekében.

12.2 MŰKÖDÉSI KOCKÁZATOK AZONOSÍTÁSA

A kockázatazonosítás célja azoknak a működési kockázatoknak a felderítése, amelyek veszélyeztethetik a Bank üzleti céljainak elérését, ill. akár a Bank működésének megszűnését is okozhatják. A megfelelő kockázatazonosítás a minőségi kockázatkezelés alapfeltétele. Több eszköz nyújt segítséget a kockázatazonosításhoz: belső és külső veszteségadatok gyűjtése, az éves önértékelés, forgatókönyv elemzés, kulcs kockázati indikátorok figyelése és riportolása.

12.3 MŰKÖDÉSI KOCKÁZATOK KEZELÉSE

A kockázatkezelés során erős hangsúlyt kap a kockázatok kezelése a működési kockázati szint csökkentésének gyakorlati megvalósítása: a Bank az önértékelés és az adatgyűjtés alapján számos intézkedést kezdeményezett. A kockázatcsökkentő intézkedésekről a Működési Kockázat Albizottság dönt, amelynek tagjai főosztályvezetők és a kockázatkezelésért felelős vezérigazgató-helyettes (Chief Risk Officer - CRO).

A szervezeti elmélyültség erősítése és a vezetői tájékoztatás érdekében az ORC csoport rendszeresen riportokat készít a kockázatprofil alakulásáról a tulajdonosok, a felső- és a középvezetők, továbbá a működési kockázatkezelők részére. A jogszabályi előírások szerinti külső jelentésszolgálatot is a működési kockázat kontrolling csoport látja el.

12.4 TŐKEKÖVETELMÉNY SZÁMÍTÁS

A Bank a működési kockázat tőkekövetelményének számítására a sztenderd módszert (TSA) alkalmazza, amelynek meghatározása a 200/2007-es kormányrendeletnek megfelelően történik. A működési kockázat felügyeleti tőkekövetelménye a Bankra nézve

A működési kockázattal kapcsolatos felügyeleti tőkekövetelmény alakulása (millió forint)		
	2007	2008
Bank	9 812	12 239

13. A Bank tőke megfelelése

13.1 A BANK IRB MÓDSZERTAN SZERINT SZÁMÍTOTT TŐKEMEGFELELÉSE

A Bank 2008. december 31-re vonatkozó tőke megfelelési mutatója IRB módszerrel számítva.

Megnevezés	millio forint	Arány
Összes tőkekövetelmény a hitelezési, partner, felhígulási és nyitvaszállítási kockázatra	136 557	90,4%
Összes tőkekövetelmény a pozíció-, devizaárfolyam és árukockázatra	2 203	1,5%
Összes tőkekövetelmény a működési kockázatra	12 239	8,1%
Tőkekövetelmény összesen	150 999	
Kockázatok fedezésére figyelembe vehető szavatoló tőke összesen	179 782	
Tőke megfelelési mutató	9,52	

13.2 A BANK SZTENDERD MÓDSZERTAN SZERINT SZÁMÍTOTT TŐKEMEGFELELÉSE

A Bank 2008. december 31-re vonatkozó tőke megfelelési mutatója sztenderd módszerrel számítva.

Megnevezés	millio forint	Arány
Összes tőkekövetelmény a hitelezési, partner, felhígulási és nyitvaszállítási kockázatra	137 996	90,5%
Összes tőkekövetelmény a pozíció-, devizaárfolyam és árukockázatra	2 203	1,4%
Összes tőkekövetelmény a működési kockázatra	12 239	8,0%
Tőkekövetelmény összesen	152 438	
Kockázatok fedezésére figyelembe vehető szavatoló tőke összesen	182 876	
Tőkemegfelelési mutató	9,60	